

Aktualizované znění

37/2004 Sb.

se změnami a doplňky provedenými	s účinností dnem	poznámka
zákonem č. <u>377/2005 Sb.</u>	29.9.2005	dnem vyhlášení
zákonem č. <u>57/2006 Sb.</u>	1.4.2006	
zákonem č. <u>198/2009 Sb.</u>	1.9.2009	dnem vyhlášení
zákonem č. <u>278/2009 Sb.</u>	1.1.2010	
zákonem č. <u>227/2009 Sb.</u>	1.7.2010	

37

ZÁKON

ze dne 17. prosince 2003 o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ POJISTNÁ SMLOUVA

HLAVA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Díl 1 Základní ustanovení

§ 1 Předmět právní úpravy

(1) Tento zákon upravuje vztahy účastníků pojištění vzniklého na základě pojistné smlouvy (dále jen „soukromé pojištění“), pokud zvláštní právní předpis tyto vztahy neupravuje jinak.¹⁾

(2) Nejsou-li některá práva a povinnosti účastníků soukromého pojištění upravena tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, řídí se občanským zákoníkem.

§ 2 Pojistná smlouva

Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.

§ 3 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- nahodilou skutečností skutečnost, která je možná a u které není jisté, zda v době trvání soukromého pojištění vůbec nastane, nebo není známa doba jejího vzniku,
- pojistnou událostí nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění,
- pojistnou dobou doba, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno,
- zájemcem osoba, která má zájem o uzavření pojistné smlouvy s pojistitelem,
- účastníkem soukromého pojištění pojistitel a pojistník jakožto smluvní strany a dále pojištěný

a každá další osoba, které ze soukromého pojištění vzniklo právo nebo povinnost,

f) pojistitelem právnická osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost podle zvláštního zákona,²⁾

g) pojistníkem osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu,

h) pojištěným osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se soukromé pojištění vztahuje,

i) oprávněnou osobou osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění,

j) obmyšleným osoba určená pojistníkem v pojistné smlouvě, které vznikne právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného,

k) skupinovým pojištěním soukromé pojištění, které se vztahuje na skupinu pojištěných blíže vymezených v pojistné smlouvě, jejichž totožnost v době uzavření této smlouvy není obvykle známa,

l) pojistným nebezpečím možná příčina vzniku pojistné události,

m) pojistným rizikem míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím,

n) pojistným zájmem oprávněná potřeba ochrany před následky nahodilé skutečnosti vyvolané pojistným nebezpečím,

o) pojistnou hodnotou nejvyšší možná majetková újma, která může v důsledku pojistné události nastat,

p) pojistným úplata za soukromé pojištění,

r) běžným pojistným pojistné stanovené za pojistné období,

s) pojistným obdobím časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí pojistné,

t) jednorázovým pojistným pojistné stanovené na celou dobu, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno,

u) škodnou událostí skutečnost, ze které vznikla škoda a která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění,

v) časovou cenou cena, kterou měla věc bezprostředně před pojistnou událostí; stanoví se z nové ceny věci, přičemž se přihlíží ke stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení anebo k zhodnocení věci, k němuž došlo její opravou, modernizací nebo jiným způsobem,

w) novou cenou cena, za kterou lze v daném místě a v daném čase věc stejnou nebo srovnatelnou znovu pořídit jako věc stejnou nebo novou, stejného druhu a účelu,

x) odkupným část nespotřebovaného pojistného ukládaná pojistitelem jako technická rezerva vypočtená pojistně matematickými metodami k datu zániku soukromého pojištění,

y) čekací dobou doba, po kterou nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění z událostí, které by jinak byly pojistnými událostmi,

z) pojištěním škodovým soukromé pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události,

aa) pojištěním obnosovým soukromé pojištění, jehož účelem je získání obnosu, tj. dohodnuté finanční částky v důsledku pojistné události ve výši, která je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody,

bb) pojistnou smlouvou uzavřenou formou obchodu na dálku v souladu s právem Evropských společenství³⁾ pojistná smlouva uzavřená s výhradním použitím jednoho nebo více prostředků komunikace na dálku,⁴⁾

cc) trvalým nosičem dat nástroj, který umožňuje uchování informací tak, aby mohly být k dispozici během doby přiměřené účelu informace, a reprodukci těchto informací v nezměněné podobě,

dd) volným poskytováním služeb provozování pojišťovací činnosti na území jiného členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor (dále jen „členský stát“), než je členský stát sídla pojistitele, na základě povolení uděleného orgánem dohledu členského státu sídla pojistitele, aniž by tato činnost měla charakter trvalé přítomnosti pojistitele na území členského státu, kde tyto služby poskytuje.

§ 4

(1) Pojistná smlouva obsahuje vždy

- a) určení pojistitele a pojistníka,
- b) určení oprávněné osoby,
- c) určení, zda se jedná o pojištění škodové nebo obnosové,
- d) vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události,
- e) výši pojistného, jeho splatnost a údaj o tom, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové,
- f) vymezení pojistné doby a doby, na kterou byla pojistná smlouva uzavřena,
- g) v případě pojištění osob, bylo-li dohodnuto, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, způsob, jakým se oprávněná osoba na těchto výnosech bude podílet.

(2) Pojistitel je oprávněn zabezpečit identifikaci pojistníka, pojištěného a oprávněné osoby při uzavírání a změně pojistné smlouvy a identifikační údaje o těchto osobách vést ve své evidenci.

Identifikačními údaji se rozumí

a) u fyzických osob jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa bydliště a rodné číslo nebo datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, popřípadě obchodní firma,

b) u právnických osob obchodní firma nebo název právnické osoby, její sídlo a u tuzemských právnických osob též identifikační číslo osoby.

(3) Identifikační údaje podle odstavce 2 musí být uvedeny v pojistné smlouvě a v pojistce.

(4) Součástí pojistné smlouvy jsou pojistné podmínky vydané pojistitelem, nejsou-li uvedeny přímo v pojistné smlouvě. Pojistník s nimi musí být před uzavřením pojistné smlouvy prokazatelně seznámen, s výjimkou § 23 odst. 4, a bez jeho souhlasu nelze tyto pojistné podmínky měnit.

(5) Pojistné podmínky obsahují zejména vymezení podmínek vzniku, trvání a zániku pojištění, vymezení pojistné události, stanovení podmínek, za kterých nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění (výluky z pojištění), způsob určení rozsahu pojistného plnění a jeho splatnost.

§ 5

Povinné pojištění

(1) Je-li zvláštním právním předpisem stanovena osobě povinnost uzavřít pojistnou smlouvu (dále jen „povinné pojištění“), lze se v pojistné smlouvě odchýlit od ustanovení tohoto zákona, jen pokud to tento zákon nebo zvláštní právní předpis připouští a nedojde-li tím ke snížení rozsahu soukromého pojištění stanoveného zvláštním právním předpisem.

(2) Stanoví-li tak zvláštní právní předpis, vzniká pojistiteli povinnost uzavřít pojistnou smlouvu tak, aby mu povinnost poskytnout pojistné plnění vznikla i tehdy, byla-li škoda způsobena úmyslným jednáním pojistníka, pojištěného nebo jiné oprávněné osoby.

(3) Z takto uzavřené pojistné smlouvy může pojistitel odmítnout poskytnutí pojistného plnění pouze v případě uvedeném v tomto zákoně [§ 24 odst. 1 písm. b)], pokud se na uvedení nepravdivých nebo neúplně zodpovězených písemných dotazů nebo na uvedení vědomě nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů výlučně podílel poškozený nebo s jeho vědomím jiná osoba.

(4) Pojištěný je povinen nahradit pojistiteli vyplacené pojistné plnění, jehož poskytnutí nemohl pojistitel z důvodů uvedených v odstavcích 2 a 3 odmítnout.

§ 6

Některá ustanovení o uzavření pojistné smlouvy

(1) K uzavření pojistné smlouvy je třeba, aby návrh byl přijat ve lhůtě, kterou navrhovatel určil, a neurčil-li ji, do 1 měsíce nebo, je-li podmínkou uzavření pojistné smlouvy lékařská prohlídka, do 2 měsíců ode dne, kdy osoba, které byl návrh určen, tento návrh obdržela.

(2) Návrh pojistitele lze přijmout též zaplacením pojistného ve výši uvedené v návrhu, jestliže se tak stane ve lhůtě stanovené v odstavci 1. Pojistná smlouva je v takovém případě uzavřena, jakmile bylo pojistné zaplaceno.

(3) Obsahuje-li přijetí návrhu dodatky, výhrady, omezení nebo jiné změny proti původnímu návrhu, považuje se takové přijetí za nový návrh. Nevyjádří-li se druhá strana k novému návrhu ve lhůtě 1 měsíce ode dne, kdy jí byl nový návrh doručen, považuje se návrh za odmítnutý.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně i pro návrh na změnu pojistné smlouvy.

(5) Soukromé pojištění vzniká prvním dnem po uzavření pojistné smlouvy, nebylo-li dohodnuto, že vznikne již uzavřením pojistné smlouvy nebo později.

(6) Lze dohodnout, že se soukromé pojištění vztahuje i na dobu před uzavřením pojistné smlouvy. Nestanoví-li tento zákon jinak, pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, pokud pojistník v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost již nastala, a pojistitel nemá právo na pojistné, jestliže v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost nemůže nastat.

§ 7

Forma právních úkonů

(1) Pojistná smlouva musí mít písemnou formu, s výjimkou případů, kdy zakládá pojištění s pojistnou dobou kratší než 1 rok (krátkodobé pojištění). Ostatní právní úkony týkající se pojištění musí mít písemnou formu, není-li dále stanoveno jinak nebo není-li jinak dohodnuto v pojistné smlouvě.

(2) Každá ze stran musí obdržet alespoň jedno vyhotovení pojistné smlouvy. To platí i pro změnu pojistné smlouvy, pro kterou je stanovena písemná forma.

(3) Pojistná smlouva týkající se velkých pojistných rizik podle zákona upravujícího pojišťovnictví^{4a)}

musí být uzavřena písemně. Řídí-li se tato smlouva nebo její část tímto zákonem, použijí se jeho ustanovení přiměřeně s ohledem na charakter pojistného rizika, nestanoví-li tento nebo jiný zákon jinak.

§ 8 Promlčení

Právo na plnění z pojištění se promlčí nejpozději za 3 roky, a jedná-li se o životní pojištění (§ 54), za 10 let; promlčecí doba práva na pojistné plnění počíná běžet za 1 rok po vzniku pojistné události. To platí i v případě, kdy poškozenému vznikl přímý nárok na pojistné plnění vůči pojistiteli, nebo v případě, kdy pojištěný žádá na pojistiteli úhradu částky, kterou poskytl poškozenému jako náhradu škody, za kterou poškozenému odpovídá.

§ 9 Pojistka

- (1) Pojistitel vydá pojistníkovi pojistku jako potvrzení o uzavření pojistné smlouvy.
- (2) Nebyla-li pojistná smlouva uzavřena v písemné formě, musí pojistka obsahovat nejméně číslo pojistné smlouvy, náležitosti uvedené v § 4 odst. 1 a 2 a případná ujednání odchylná od pojistných podmínek. V ostatních případech musí pojistka obsahovat nejméně určení smluvních stran, číslo pojistné smlouvy, pojistné nebezpečí, pojistnou dobu a dobu platnosti pojistné smlouvy.
- (3) Dojde-li ke ztrátě, poškození nebo zničení pojistky, vydá pojistitel na žádost a náklady pojistníka druhopis pojistky. Vzniká-li podle pojistné smlouvy povinnost předložit k uplatnění práva na pojistné plnění pojistku, může pojistitel požadovat, aby se původní pojistka před vydáním druhopisu umožila.

§ 10 Pojištění cizího pojistného rizika

- (1) Pojistník může uzavřít pojistnou smlouvu na pojistné riziko pojištěného, který je osobou odlišnou od pojistníka (dále jen „pojištění cizího pojistného rizika“).
- (2) Pojistník je povinen seznámit pojištěného s obsahem pojistné smlouvy týkající se pojištění jeho pojistného rizika.
- (3) Právo na pojistné plnění může pojistník uplatnit pouze tehdy, jestliže prokáže splnění povinnosti podle odstavce 2 a jestliže prokáže, že mu byl k přijetí pojistného plnění dán souhlas pojištěného, popřípadě zákonného zástupce takové osoby, není-li zákonným zástupcem pojistník sám.
- (4) Zemře-li nebo zanikne-li bez právního nástupce pojistník, který sjednal pojištění cizího pojistného rizika, vstupuje pojištěný do soukromého pojištění namísto pojistníka, a to dnem, kdy pojistník zemřel nebo zanikl bez právního nástupce, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.

§ 11 Pojištění ve prospěch třetí osoby

Pojistnou smlouvu lze uzavřít i ve prospěch třetí osoby. Ustanovení občanského zákoníku o smlouvě ve prospěch třetí osoby se v takovém případě použijí obdobně. Souhlas třetí osoby může být dán i dodatečně při uplatnění práva na pojistné plnění.

Pojistné

§ 12

- (1) Právo pojistitele na pojistné vzniká dnem uzavření pojistné smlouvy nebo dnem dohodnutým v pojistné smlouvě, nestanoví-li tento zákon jinak.
- (2) Nebylo-li dohodnuto jinak, je běžné pojistné splatné prvního dne pojistného období a jednorázové pojistné dnem počátku soukromého pojištění.
- (3) Na žádost pojistníka je pojistitel povinen sdělit zásady pro stanovení výše pojistného.

§ 13

- (1) Pojistitel má právo na pojistné za pojistnou dobu, nestanoví-li tento zákon jinak nebo nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

(2) Nastala-li pojistná událost, v důsledku které soukromé pojištění zaniklo, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž pojistná událost nastala; jednorázové pojistné náleží v takovém případě pojistiteli za celou dobu, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno. To platí, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak nebo nebylo-li jinak dohodnuto.

(3) Pojistná smlouva může stanovit podmínky, za kterých má pojistitel právo v souvislosti se změnami podmínek rozhodných pro stanovení výše pojistného, s výjimkou změny věku a zdravotního stavu u pojištění osob, upravit nově výši běžného pojistného na další pojistné období. Pojistitel je povinen nově stanovenou výši pojistného sdělit pojistníkovi nejpozději ve lhůtě 2 měsíců před splatností pojistného za pojistné období, ve kterém se má výše pojistného změnit. V jiných případech nelze bez dohody s pojistníkem výši pojistného měnit, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Pokud pojistník se změnou výše pojistného podle odstavce 3 nesouhlasí, musí svůj nesouhlas uplatnit do 1 měsíce ode dne, kdy se o navrhované změně výše pojistného dozvěděl; v tomto případě pak soukromé pojištění zanikne uplynutím pojistného období, na které bylo pojistné zapláceno, nebylo-li dohodnuto jinak. Pojistitel je povinen ve sdělení o nově stanovené výši pojistného pojistníka na tento následek upozornit.

(5) Pojistitel je oprávněn započíst proti pojistnému plnění, s výjimkou pojistného plnění z povinného pojištění, dlužné částky pojistného a jiné splatné pohledávky ze soukromého pojištění.

(6) Pojistitel je povinen přijmout splatné pojistné a jiné splatné pohledávky ze soukromého pojištění vyplývající z pojistné smlouvy též od zástavního věřitele pojistníka nebo od oprávněné osoby či od pojištěného.

§ 13a

Zásada rovného zacházení

Práva a povinnosti vznikající ze soukromého pojištění nesmějí být v rozporu se zásadou rovného zacházení^{4b}). V rozporu se zásadou rovného zacházení není použití pohlaví, věku nebo zdravotního stavu jako určujícího faktoru při stanovení výše pojistného a pro výpočet pojistného plnění u pojištění těch pojistných nebezpečí, u kterých je hodnocení pojistného rizika založeno na příslušných a přesných pojistně matematických a statistických údajích a je-li rozdíl ve výši pojistného či pojistného plnění přiměřený. Náklady související s těhotenstvím a mateřstvím nesmějí vést k rozdílům ve výši pojistného a výpočtu pojistného plnění.

Další práva a povinnosti účastníků soukromého pojištění

§ 14

(1) Pojistník a pojištěný jsou povinni pravdivě a úplně odpovědět na všechny písemné dotazy pojistitele týkající se sjednávaného soukromého pojištění. To platí i v případě, že jde o změnu soukromého pojištění. Stejnou povinnost má pojistitel vůči pojistníkovi a pojištěnému.

(2) Pojistník je povinen bez zbytečného odkladu pojistiteli oznámit, že nastala pojistná událost, podat pravdivé vysvětlení o vzniku a rozsahu následků této události, předložit k tomu potřebné doklady a postupovat způsobem dohodnutým v pojistné smlouvě. Není-li pojistník současně pojištěným, má tuto povinnost pojištěný; je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, má tuto povinnost oprávněná osoba.

(3) S výjimkou případů stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně nemá oprávněná osoba právo na pojistné plnění, jestliže pojistnou událost způsobila úmyslně sama nebo z jejího podnětu jiná osoba.

§ 15

(1) Pojistník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli změnu nebo zánik pojistného rizika. V případě pojištění cizího pojistného rizika má tuto povinnost pojištěný.

(2) Jestliže se v pojistné době pojistné riziko podstatně sníží, je pojistitel povinen úměrně tomuto snížení snížit pojistné, a to s účinností ode dne, kdy se o snížení pojistného rizika dozvěděl.

(3) Jestliže se v době trvání soukromého pojištění pojistné riziko podstatně zvýší tak, že pokud by v tomto rozsahu existovalo již při uzavírání pojistné smlouvy, pojistitel by smlouvu uzavřel za jiných podmínek, vzniká pojistiteli právo do 1 měsíce ode dne, kdy se dozvěděl o zvýšení pojistného rizika, navrhnout změnu pojistné smlouvy ode dne, kdy se pojistné riziko zvýšilo. Pojistník je povinen se k tomuto návrhu vyjádřit do 1 měsíce ode dne jeho doručení, nebylo-li dohodnuto jinak.

(4) Nesouhlasí-li pojistník se změnou pojistné smlouvy nebo nevyjádří-li se k této změně ve lhůtě podle odstavce 3, má pojistitel právo pojistnou smlouvu vypovědět, a to ve lhůtě 2 měsíců ode dne,

kdy obdržel nesouhlas pojistníka se změnou pojistné smlouvy, nebo ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyjádření pojistníka podle odstavce 3. V takovém případě soukromé pojištění zanikne uplynutím 8 dnů ode dne doručení výpovědi pojistníkovi.

(5) Jestliže se v době trvání soukromého pojištění pojistné riziko podstatně zvýší tak, že pokud by v tomto rozsahu existovalo již při uzavírání pojistné smlouvy, pojistitel by za těchto podmínek pojistnou smlouvu neuzavřel, má právo pojistnou smlouvu vypovědět, a to ve lhůtě 1 měsíce ode dne, kdy se dozvěděl o zvýšení pojistného rizika. V takovém případě soukromé pojištění zanikne uplynutím 8 dnů ode dne doručení výpovědi pojistníkovi.

(6) Jestliže pojistitel ve stanovené lhůtě pojistnou smlouvu nevypověděl a ani nepředložil návrh na její změnu, nemůže se dodatečně dovolávat důsledků zvýšení pojistného rizika, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.

(7) Ustanovení odstavců 2 až 5 se nepoužije u pojištění osob v případech, kdy se pojistné riziko mění v průběhu doby trvání soukromého pojištění a kdy je tato změna promítnuta ve výpočtu pojistného.

§ 16

(1) Pojistitel je povinen po oznámení události, se kterou je spojen požadavek na plnění z pojištění, bez zbytečného odkladu zahájit šetření nutné ke zjištění rozsahu jeho povinnosti plnit.

(2) Pojistné plnění je splatné do 15 dnů po skončení šetření podle odstavce 1. Šetření je skončeno, jakmile pojistitel sdělí jeho výsledky oprávněné osobě.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, je pojistitel povinen ukončit šetření do 3 měsíců po tom, co mu byla tato událost podle odstavce 1 oznámena. Nemůže-li ukončit šetření ve lhůtě podle věty první, je pojistitel povinen sdělit osobě, které má vzniknout nebo vzniklo právo na pojistné plnění, důvody, pro které nelze šetření ukončit, a poskytnout jí na její žádost přiměřenou zálohu. Lhůtu podle věty první lze dohodou prodloužit. Tato lhůta neběží, je-li šetření znemožněno nebo ztíženo z viny oprávněné osoby, pojistníka nebo pojištěného.

(4) Pokud byly náklady šetření podle odstavce 1, vynaložené pojistitelem, vyvolány nebo zvýšeny porušením povinností účastníků soukromého pojištění, má pojistitel právo požadovat na tom, kdo povinnost porušil, přiměřenou náhradu.

§ 17

Následky porušení povinností

(1) Porušil-li při sjednávání soukromého pojištění nebo při změně pojistné smlouvy pojistník nebo pojištěný některou z povinností uvedených v tomto zákoně nebo v pojistné smlouvě a bylo-li v důsledku toho stanoveno nižší pojistné, může pojistitel pojistné plnění přiměřeně snížit, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Pokud mělo porušení povinností uvedených v tomto zákoně nebo v pojistné smlouvě podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejích následků anebo na zjištění nebo určení výše pojistného plnění, může pojistitel pojistné plnění snížit úměrně tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah jeho povinnosti plnit, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) V případě, že nebyla splněna povinnost oznámit zvýšení pojistného rizika a pojistitel na základě svého zjištění pojistnou smlouvu vypověděl, náleží mu pojistné až do konce pojistného období, ve kterém došlo k zániku soukromého pojištění; jednorázové pojistné náleží pojistiteli v tomto případě celé.

§ 18

Přerušování soukromého pojištění

(1) Soukromé pojištění může být během pojistné doby přerušeno. Za dobu přerušování soukromého pojištění netrvá povinnost platit pojistné a není dáno právo na plnění z událostí, které nastaly v době přerušování soukromého pojištění a které by byly jinak pojistnými událostmi.

(2) Soukromé pojištění se přerušuje, nebylo-li pojistné zapláceno do 2 měsíců ode dne jeho splatnosti, pokud nebylo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

(3) V pojistné smlouvě lze dohodnout podmínky, za kterých může být soukromé pojištění přerušeno.

(4) Doba přerušování soukromého pojištění se započítává do pojistné doby.

(5) Přerušit nelze povinné pojištění, pokud existují zákonem stanovené důvody jeho trvání, a životní pojištění, pokud nebylo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

Díl 2

Zánik soukromého pojištění

§ 19 Uplynutí doby

- (1) Soukromé pojištění zaniká uplynutím pojistné doby.
- (2) U soukromého pojištění sjednaného na dobu určitou lze v pojistné smlouvě dohodnout, že uplynutím doby, na kterou bylo soukromé pojištění sjednáno, soukromé pojištění nezaniká, pokud pojistitel nebo pojistník nejméně 6 týdnů před uplynutím pojistné doby nesdělí druhé straně, že na dalším trvání soukromého pojištění nemá zájem. Pokud soukromé pojištění nezanikne, prodlužuje se za stejných podmínek o stejnou dobu, na kterou bylo sjednáno, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

§ 20 Nezaplacení pojistného

Nestanoví-li tento zákon jinak, zaniká soukromé pojištění dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části, doručené pojistníkovi; tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc. Upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění na zánik soukromého pojištění v případě nezaplacení dlužného pojistného. Lhůtu podle věty první lze před jejím uplynutím dohodou prodloužit.

§ 21 Dohoda

Pojistitel a pojistník se mohou na zániku soukromého pojištění dohodnout. V této dohodě musí být určen okamžik zániku soukromého pojištění a dohodnut způsob vzájemného vyrovnání závazků.

§ 22 Výpověď

- (1) Je-li sjednáno soukromé pojištění s běžným pojistným, zaniká soukromé pojištění výpovědí pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období; výpověď musí být doručena alespoň 6 týdnů před uplynutím pojistného období, jinak je neplatná.
- (2) Pojistitel nebo pojistník mohou soukromé pojištění vypovědět do 2 měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy. Dnem doručení výpovědi počíná běžet osmidenní výpovědní lhůta, jejímž uplynutím soukromé pojištění zaniká.
- (3) Pojistitel nebo pojistník mohou soukromé pojištění vypovědět do 3 měsíců ode dne doručení oznámení vzniku pojistné události. Dnem doručení výpovědi počíná běžet výpovědní lhůta 1 měsíce, jejímž uplynutím soukromé pojištění zaniká.
- (4) Pojistník může soukromé pojištění vypovědět do 1 měsíce ode dne doručení sdělení o převodu pojistného kmene nebo jeho části podle zvláštního právního předpisu⁵⁾ nebo do 1 měsíce ode dne zveřejnění oznámení o odnětí povolení k provozování pojišťovací činnosti pojistitele.⁶⁾ Dnem doručení výpovědi počíná běžet osmidenní výpovědní lhůta, jejímž uplynutím soukromé pojištění zaniká.
- (5) Pojistitel nemůže podle odstavců 1 a 3 vypovědět životní pojištění.

§ 23 Odstoupení

- (1) Zodpoví-li pojistník nebo pojištěný při sjednávání pojistné smlouvy úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně písemné dotazy pojistitele týkající se sjednáváného soukromého pojištění, má pojistitel právo od pojistné smlouvy odstoupit, jestliže při pravdivém a úplném zodpovězení dotazů by pojistnou smlouvu neuzavřel. Toto právo může pojistitel uplatnit do 2 měsíců ode dne, kdy takovou skutečnost zjistil, jinak právo zanikne. To platí i v případě změny pojistné smlouvy.
- (2) Stejně právo odstoupit od pojistné smlouvy jako pojistitel má, za podmínek podle odstavce 1, i pojistník, jestliže mu pojistitel nebo jím zmocněný zástupce nepravdivě nebo neúplně zodpověděl jeho písemné dotazy týkající se sjednáváného soukromého pojištění.
- (3) Odstoupením od pojistné smlouvy se smlouva od počátku ruší. Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů ode dne odstoupení od pojistné smlouvy, vrátit zaplacené pojistné, od kterého se odečte to, co již ze soukromého pojištění plnil. V případě

odstoupení pojistitele se od zaplaceného pojistného odečítají i náklady spojené se vznikem a správou soukromého pojištění. Pojistník nebo pojištěný, který není současně pojistníkem, popřípadě obmyšlený, je ve stejné lhůtě jako pojistitel povinen pojistiteli vrátit částku vyplaceného pojistného plnění, která přesahuje výši zaplaceného pojistného.

(4) Jedná-li se o pojistnou smlouvu uzavřenou formou obchodu na dálku, má pojistník právo bez udání důvodů odstoupit od pojistné smlouvy ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy nebo ode dne, kdy mu byly sděleny pojistné podmínky, pokud k tomuto sdělení dojde na jeho žádost po uzavření pojistné smlouvy. Jedná-li se o pojištění spadající do odvětví životních pojištění podle zvláštního právního předpisu,⁷⁾ je pojistník oprávněn odstoupit od smlouvy ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy obdržel sdělení o uzavření obchodu na dálku, nebo ode dne, kdy mu byly sděleny pojistné podmínky, pokud k tomuto sdělení dojde na jeho žádost po uzavření pojistné smlouvy.

(5) Ustanovení odstavce 4 se nepoužije na pojistné smlouvy spadající do pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého trvalého bydliště včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním, jestliže byly tyto smlouvy sjednány na dobu kratší než 1 měsíc.

(6) Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů ode dne odstoupení od pojistné smlouvy podle odstavce 4, vrátit pojistníkovi zaplacené pojistné, od kterého se odečte to, co již ze soukromého pojištění plnil, a pojistník nebo pojištěný, který není současně pojistníkem, popřípadě obmyšlený, je ve stejné lhůtě povinen pojistiteli vrátit částku vyplaceného pojistného plnění, která přesahuje výši zaplaceného pojistného.

§ 24

(1) Nestanoví-li zákon jinak, může pojistitel plnění z pojistné smlouvy odmítnout, jestliže
a) příčinou pojistné události byla skutečnost, o které se dozvěděl až po vzniku pojistné události a kterou nemohl zjistit při sjednávání pojištění nebo jeho změně v důsledku úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně zodpovězených písemných dotazů, a jestliže by při znalosti této skutečnosti v době uzavření pojistné smlouvy tuto smlouvu neuzavřel, nebo ji uzavřel za jiných podmínek, nebo
b) oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na plnění z pojištění vědomě nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této události zamlčí.

(2) Dnem doručení oznámení o odmítnutí pojistného plnění pojištění zanikne.

§ 25

Jiné důvody zániku soukromého pojištění

Soukromé pojištění zaniká dnem, kdy zaniklo pojistné riziko nebo pojištěná věc nebo jiná majetková hodnota, nebo dnem, kdy došlo ke smrti pojištěné fyzické osoby nebo zániku pojištěné právnické osoby bez právního nástupce, nestanoví-li tento zákon nebo pojistná smlouva jinak.

HLAVA II ŠKODOVÉ POJIŠTĚNÍ A OBNOSOVÉ POJIŠTĚNÍ

Díl 1

Obecná ustanovení o škodovém pojištění

§ 26

Základní ustanovení

V případě vzniku pojistné události je pojistitel povinen poskytnout náhradu škody v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 27

Změna vlastnictví pojištěného majetku

(1) Nebylo-li dohodnuto jinak, soukromé pojištění, které se vztahuje k majetku, zaniká dnem, kdy došlo ke změně vlastnictví nebo spoluvlastnictví tohoto majetku.

(2) Nabyvá-li se vlastnictví nebo spoluvlastnictví k nemovitému majetku vkladem do katastru nemovitostí, soukromé pojištění zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o povolení vkladu

vlastnického práva nového vlastníka nebo spoluvlastníka do katastru nemovitostí.

(3) Pokud bylo v pojistné smlouvě dohodnuto, že soukromé pojištění, které se vztahuje k majetku, nezaniká změnou vlastnictví nebo spoluvlastnictví tohoto majetku, ke kterému došlo v době trvání soukromého pojištění, musí pojistná smlouva současně stanovit, za jakých podmínek soukromé pojištění dále trvá, a upravit způsob přechodu práv a povinností ze soukromého pojištění. Nejsou-li tyto podmínky v pojistné smlouvě stanoveny, změnou vlastnictví nebo spoluvlastnictví pojištěného majetku soukromé pojištění zaniká.

§ 28

Hranice pojistného plnění

(1) Není-li tímto zákonem stanoveno nebo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, je pojistné plnění pojistitele omezeno horní hranicí. Horní hranice se určí pojistnou částkou nebo limitem pojistného plnění.

(2) Jde-li o soukromé pojištění majetku, jehož pojistnou hodnotu lze určit v době uzavření pojistné smlouvy, je horní hranice pojistného plnění určena pojistnou částkou. Pojistná částka se na návrh pojistníka stanoví v pojistné smlouvě tak, aby odpovídala pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy. Pojistitel je oprávněn při uzavření pojistné smlouvy přezkoumat hodnotu pojištěného majetku.

(3) Nelze-li v době uzavření pojistné smlouvy určit pojistnou hodnotu, stanoví se na návrh pojistníka horní hranice pojistného plnění limitem pojistného plnění. Limit pojistného plnění se v pojistné smlouvě stanoví i v případě, že se soukromé pojištění vztahuje pouze na část hodnoty pojištěného majetku podle odstavce 2 (zlomkové pojištění). Horní hranici pojistného plnění lze určit limitem pojistného plnění i v případě podle odstavce 2, jestliže tomu odpovídá pojistný zájem.

(4) V pojistné smlouvě lze dohodnout, že pojistitel neposkytne pojistné plnění, pokud výše škody nepřesáhne hranici stanovenou v pojistné smlouvě. Lze také dohodnout, že se oprávněná osoba bude podílet na úhradě vzniklé škody způsobem stanoveným v pojistné smlouvě (spoluúčast).

(5) Hranice pojistného plnění se vztahuje na jednu škodnou událost, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

Množné pojištění

§ 29

Vztahují-li se dvě nebo více soukromých pojištění na totéž pojistné riziko pojištěné pro stejné období, vzniká množné pojištění. Množné pojištění může vzniknout jako

- a) soupojištění, které vzniká uzavřením pojistné smlouvy mezi pojistníkem a více pojistiteli zastoupenými vedoucím pojistitelem, a to za jediné pojistné,
- b) souběžné pojištění, jestliže souhrn pojistných částek nepřesahuje pojistnou hodnotu pojištěného majetku, nebo souhrn limitů pojistného plnění nepřesáhne skutečnou výši vzniklé škody, nebo
- c) vícenásobné pojištění, jestliže souhrn pojistných částek přesahuje pojistnou hodnotu pojištěného majetku nebo souhrn limitů pojistného plnění přesáhne skutečnou výši vzniklé škody.

§ 30

Soupojištění

(1) V případě soupojištění pojistná smlouva určí, kdo je vedoucím pojistitelem.

(2) Vedoucí pojistitel stanoví pojistné podmínky a výši pojistného, spravuje soupojištění, přijímá pojistné, přejímá od pojištěného oznámení o pojistné události, vede šetření nezbytná ke zjištění rozsahu povinností pojistitelů poskytnout pojistné plnění. Vedoucí pojistitel v tomto rozsahu jedná jménem ostatních pojistitelů. Způsob příjmu pojistného lze dohodnout i jinak.

(3) V soupojištění je dohodnuta výše podílů jednotlivých pojistitelů na právech a závazcích plynoucích ze soupojištění.

(4) Oprávněná osoba má právo na pojistné plnění v celé výši vůči vedoucímu pojistiteli. Pojistitelé se mezi sebou vzájemně vypořádají v poměru výše svých podílů podle odstavce 3, nebylo-li dohodnuto jinak.

(5) Závazky ze soukromého pojištění, vyplývající ze soupojištění, musí být v případě likvidace pojistitele splněny stejně jako závazky vyplývající z jiných soukromých pojištění sjednaných tímto pojistitelem.

(6) V rámci soupojištění může být pojistná smlouva uzavřena mezi pojistníkem a více pojistiteli, kteří

uzavřeli vzájemnou dohodu o společném postupu při soukromém pojištění určitých pojistných rizik, a to jménem a na účet všech pojistitelů. Tato dohoda o společném postupu musí určit vedoucího pojistitele podle odstavce 1 nebo plněním povinností stanovených tímto zákonem vedoucímu pojistiteli pověřit společný orgán k tomuto účelu vytvořený, nebo společně dohodnutého pojišťovacího zprostředkovatele kvalifikovaného pro vyšší stupeň odborné způsobilosti.⁸⁾

(7) S výjimkou pojištění velkých rizik podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví se od ustanovení tohoto paragrafu nelze v pojistné smlouvě odchýlit ani v případě, kdy se některý z pojistitelů účastní soupojištění prostřednictvím obchodní sítě založené v místě sídla pojistitele nebo prostřednictvím jeho pobočky, které se nacházejí v jiném členském státě než členském státě sídla pojistitele, nebo nachází-li se pojistné riziko v jiném členském státě nebo v České republice.

(8) Postup podle odstavců 2 a 6 nesmí být v rozporu s pravidly hospodářské soutěže.⁹⁾

§ 31

Vícenásobné pojištění

(1) Vznikne-li vícenásobné pojištění, je pojistník povinen oznámit to každému pojistiteli, uvést ostatní pojistitele a pojistné částky nebo limity pojistného plnění sjednané v ostatních pojistných smlouvách, jakmile se dozví o vzniku vícenásobného pojištění.

(2) Jde-li o vícenásobné pojištění, je pojistitel, který obdržel oznámení o vzniku pojistné události jako první, povinen poskytnout pojistné plnění za celou škodu, nejvíce však do výše pojistné částky nebo limitu pojistného plnění sjednaného pojistnou smlouvou, kterou je vázán, a informovat o poskytnutí pojistného plnění ostatní pojistitele, o nichž se dozvěděl.

(3) Pojistitelé jsou povinni se mezi sebou bez zbytečného odkladu vypořádat v poměru, v jakém jsou k sobě pojistné částky nebo limity pojistného plnění sjednané v pojistné smlouvě, kterou jsou vázáni.

(4) Platí-li pro některé soukromé pojištění právo jiného státu než České republiky, může pojistitel, jenž je tímto právem vázán, uplatňovat nárok na vypořádání podle odstavce 3 jen tehdy, je-li sám podle tohoto práva k takovému vypořádání povinen.

(5) Nastala-li pojistná událost, nemůže pojistitel v neprospěch ostatních pojistitelů změnit nebo zrušit žádné soukromé pojištění, které sjednal a které náleží do vícenásobného pojištění.

§ 32

Zachraňovací náklady

(1) Zachraňovacími náklady se rozumí účelně vynaložené náklady, které pojistník

a) vynaložil na odvrácení vzniku bezprostředně hrozící pojistné události,

b) vynaložil na zmírnění následků již nastalé pojistné události,

c) byl povinen vynaložit z hygienických, ekologických či bezpečnostních důvodů při odklizení poškozeného pojištěného majetku nebo jeho zbytků.

(2) Pojistník má proti pojistiteli právo na náhradu zachraňovacích nákladů a na náhradu škody, kterou utrpěl v souvislosti s činností uvedenou v odstavci 1.

(3) Výše náhrady zachraňovacích nákladů může být v pojistné smlouvě omezena. Výše limitu zachraňovacích nákladů na záchranu života nebo zdraví osob nesmí být nižší než 30 % sjednané pojistné částky nebo limitu pojistného plnění. Zachraňovací náklady, které pojistník vynaložil se souhlasem pojistitele a k nimž by jinak nebyl povinen, je pojistitel povinen uhradit bez omezení.

(4) Vynaložil-li zachraňovací náklady pojištěný nebo jiná osoba, která tyto náklady vynaložila nad rámec povinností stanovených zvláštním právním předpisem,¹⁰⁾ má proti pojistiteli stejné právo na jejich náhradu jako pojistník.

(5) Pojistnou částku nebo limit pojistného plnění nelze snížit o výši zachraňovacích nákladů a o výši náhrady škody.

§ 33

Přechod práv na pojistitele

(1) Vzniklo-li v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, přechází výplatou plnění z pojištění toto právo na pojistitele, a to až do výše částek, které pojistitel ze soukromého pojištění oprávněné osobě, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, vyplatil.

(2) Přešlo-li na pojistitele právo podle odstavce 1, platí při jeho uplatňování přiměřeně ustanovení § 450 občanského zákoníku.

(3) Na pojistitele nepřecházejí práva uvedená v odstavci 1 proti osobám, které s oprávněnou osobou, pojištěným nebo osobou, která vynaložila zachraňovací náklady, žijí ve společné domácnosti nebo které jsou na ni odkázány výživou. To však neplatí, jestliže tyto osoby způsobily pojistnou událost úmyslně.

(4) Oprávněná osoba, pojištěný nebo osoba, která vynaložila zachraňovací náklady, je povinna postupovat tak, aby pojistitel mohl vůči jinému uplatnit právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, které jí v souvislosti s pojistnou událostí vzniklo.

(5) Vzdala-li se oprávněná osoba, pojištěný nebo osoba, která vynaložila zachraňovací náklady, svého práva na náhradu škody nebo jiného obdobného práva nebo toto právo včas neuplatnila, anebo jinak zmařila přechod svých nároků na pojistitele, má pojistitel právo pojistné plnění snížit až do výše částek, které by jinak mohl získat, nestanoví-li tento zákon jinak.

(6) Projeví-li se následky jednání uvedeného v odstavci 5 až po výplatě pojistného plnění, má pojistitel právo na vrácení vyplaceného pojistného plnění až do výše částek, které by jinak mohl získat.

Díl 2

Obecná ustanovení o obnosovém pojištění

§ 34

Základní ustanovení

(1) V případě pojistné události je pojistitel povinen poskytnout jednorázové nebo opakované pojistné plnění v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou.

(2) Základem pro stanovení výše pojistného a pro výpočet pojistného plnění je částka určená pojistníkem v pojistné smlouvě, která má být v případě vzniku pojistné události pojistitelem vyplacena (pojistná částka), nebo výše a četnost vyplácení důchodu.

§ 35

Právo na náhradu škody

Právem vůči pojistiteli na pojistné plnění z obnosového pojištění není dotčeno právo na náhradu škody ani jiné právo proti tomu, kdo za škodu odpovídá.

§ 36

Pojistná smlouva a právo na redukcí, odkupné nebo obnovení soukromého pojištění

Nestanoví-li tento zákon jinak, může pojistná smlouva určit, kdy z obnosového pojištění vzniká právo na redukcí pojistné doby, na odkupné a na obnovení soukromého pojištění po redukcí pojistné částky, po snížení ročního důchodu nebo po redukcí pojistné doby.

HLAVA III

SOUKROMÉ POJIŠTĚNÍ VĚCI A JINÉHO MAJETKU

Díl 1

Obecná ustanovení o soukromém pojištění věci a jiného majetku

Základní ustanovení

§ 37

(1) Pojistit lze věc, soubor věcí nebo jiný majetek vymezený v pojistné smlouvě.

(2) Soukromé pojištění jiného majetku než věci nebo souboru věcí lze sjednat jako pojištění škodové nebo pojištění obnosové. Soukromé pojištění věci nebo souboru věcí lze sjednat pouze jako pojištění škodové.

(3) Není-li v pojistné smlouvě stanoveno jinak, představuje pojistnou hodnotu majetku jeho obvyklá cena,¹¹⁾ kterou má majetek v době, ke které se určuje jeho hodnota.

§ 38

(1) Je-li pojištěn soubor věcí a nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, vztahuje se soukromé pojištění na všechny věci, které k souboru náleží v okamžiku vzniku pojistné události. Ustanovení o pojistné částce a o limitu plnění, o pojistné hodnotě, o podpojištění a přepojištění se vztahují na celý pojištěný soubor.

(2) Vztahuje-li se soukromé pojištění na několik pojištěných souborů věcí, určí se pojistná částka nebo limit pojistného plnění na každý soubor samostatně.

§ 39

(1) Pokud pojistník nebo oprávněná osoba zjistí po pojistné události nebo po výplatě plnění pojistitele, že se našel ztracený nebo odcizený majetek, kterého se pojistná událost týká, je povinen tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli.

(2) Nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, přechází na pojistitele vlastnictví nalezeného pojištěného majetku, pokud v důsledku vzniku pojistné události na takovém majetku pojistitel poskytl pojistné plnění. Pojistitel je povinen nalezený pojištěný majetek převzít. Pokud v důsledku dohody uvedené v pojistné smlouvě vlastnické právo k nalezenému pojištěnému majetku nepřešlo na pojistitele, je oprávněná osoba povinna pojistné plnění pojistiteli vrátit po odečtení přiměřených nákladů, které musela vynaložit na opravu závad vzniklých v době, kdy byla zbavena možnosti s majetkem nakládat.

(3) Oprávněná osoba je povinna vyčkat s opravou majetku poškozeného pojistnou událostí nebo s odstraňováním zbytků majetku takto zničeného na pokyn pojistitele, nejdéle však po dobu stanovenou v pojistné smlouvě, pokud není potřeba z bezpečnostních, hygienických, ekologických nebo jiných závažných důvodů s opravou majetku nebo s odstraněním jeho zbytků začít dříve.

§ 40

Přepojištění

(1) Převyšuje-li pojistná částka pojistnou hodnotu pojištěného majetku, může pojistník nebo pojistitel navrhnout, aby byla pojistná částka snížena při současném poměrném snížení pojistného pro další pojistné období, následující po této změně.

(2) Pokud návrh na snížení pojistné částky nebude pojistitelem přijat ve lhůtě 1 měsíce ode dne jeho obdržení, soukromé pojištění zaniká uplynutím posledního dne této lhůty.

§ 41

Podpojištění

Je-li pojistná částka v době pojistné události nižší než pojistná hodnota pojištěného majetku, sníží pojistitel pojistné plnění v poměru, v jakém je výše pojistné částky ke skutečné výši pojistné hodnoty pojištěného majetku, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

Díl 2

Pojištění právní ochrany

§ 42

(1) Pojištění právní ochrany spočívá v závazku pojistitele hradit na základě pojistné smlouvy náklady pojištěného spojené s uplatněním jeho práva v rozsahu vymezeném v pojistné smlouvě a poskytovat služby přímo spojené s tímto soukromým pojištěním v pojistné smlouvě dohodnutém rozsahu. Pojištění právní ochrany lze sjednat pouze jako pojištění škodové.

(2) Pojistná smlouva musí zabezpečit pojištěnému pro zastupování a hájení jeho zájmů svobodu výběru jeho zástupce.

(3) Není-li pojištění právní ochrany předmětem samostatné pojistné smlouvy, musí být toto soukromé pojištění uvedeno ve zvláštní části pojistné smlouvy uzavřené pro více pojistných rizik (sdružená pojistná smlouva), ve které se vymezí obsah a rozsah pojištění právní ochrany a uvede výše pojistného za toto soukromé pojištění.

(4) Pojistitel musí zabezpečit, aby

a) žádný z jeho zaměstnanců pověřených vyřizováním nároků z pojištění právní ochrany nebo právním poradenstvím v tomto odvětví soukromého pojištění nevykonával současně obdobnou činnost v jiném pojistném odvětví provozovaném pojistitelem, který pojistnou smlouvu o pojištění právní

ochrany uzavřel. To platí i v případě, jestliže je tato obdobná činnost v jiném pojistném odvětví provozována jiným pojistitelem provozujícím neživotní pojištění, který je ve vztahu k pojistiteli, který pojistnou smlouvu týkající se pojištění právní ochrany uzavřel, osobou ovládanou nebo ovládající,

b) vyřizování nároků z pojištění právní ochrany prováděla osoba nezávislá na pojistiteli, uvedená v pojistné smlouvě, nebo

c) oprávněná osoba měla okamžikem, kdy jí vzniklo vůči pojistiteli právo na pojistné plnění, právo výběru svého zástupce k ochraně svých zájmů.

(5) Pojistitel je povinen uzavřít s pojistníkem rozhodčí smlouvu podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ pro řešení sporů vyplývajících z pojištění právní ochrany. V pojistné smlouvě musí být uvedeno, že pojistník má právo požádat o uzavření rozhodčí smlouvy. Dojde-li při řešení sporu ke střetu zájmů nebo neshodě při urovnání sporu, je pojistitel povinen informovat pojištěného o jeho právu podle odstavce 2 a o možnosti řešit spor rozhodčím řízením.

(6) Ustanovení odstavců 2 až 5 se nevztahuje na

a) pojištění právní ochrany, které se týká provozu námořních plavidel nebo pojistných nebezpečí vznikajících v souvislosti s tímto provozem,

b) zastupování pojištěného, je-li taková činnost současně vykonávána ve vlastním zájmu pojistitele v rámci pojištění odpovědnosti za škodu,

c) pojištění právní ochrany provozované pojistitelem jako doplněk k soukromému pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště.

Díl 3

Pojištění odpovědnosti za škodu

Základní ustanovení

pro pojištění odpovědnosti za škodu

§ 43

(1) Pojištění odpovědnosti za škodu lze sjednat pouze jako pojištění škodové.

(2) Pojištění odpovědnosti za škodu se sjednává pro případ odpovědnosti pojištěného za škodu, kterou způsobil jinému.

(3) Náhradu škody platí pojistitel poškozenému; poškozený však právo na pojistné plnění proti pojistiteli nemá, nestanoví-li zvláštní právní předpis¹³⁾ nebo pojistná smlouva jinak.

(4) Je-li sjednáno pojištění odpovědnosti za škodu v souvislosti s vlastnictvím věci, pak toto soukromé pojištění se změnou vlastníka zaniká, nestanoví-li zvláštní právní předpis nebo pojistná smlouva jinak. Ustanovení § 27 odst. 2 se použije obdobně.

(5) Pojistitel je oprávněn zjišťovat v souvislosti se šetřením škodné události týkající se pojištění odpovědnosti za škodu údaje o zdravotním stavu nebo o příčině smrti poškozeného. Nejedná-li se o smrt poškozeného, je ke zjišťování zdravotního stavu nutný souhlas poškozeného.¹⁴⁾ Ustanovení § 50 odst. 1 o zjišťování zdravotního stavu nebo příčiny smrti pojistitelem se použije obdobně.

§ 44

(1) Z pojištění odpovědnosti za škodu má pojištěný právo, aby za něj pojistitel v případě vzniku pojistné události uhradil v rozsahu a ve výši určené právním předpisem škodu, za kterou pojištěný podle zákona odpovídá, a to až do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.

(2) Nebyl-li v pojistné smlouvě rozsah pojistného plnění pojistitele omezen limitem pojistného plnění, je pojistitel povinen plnit v rozsahu a ve výši vzniklé škody, za kterou pojištěný odpovídá.

(3) Uhradil-li pojištěný škodu, za kterou odpovídá přímo poškozenému, má proti pojistiteli právo na úhradu vyplacené částky, a to až do výše, do které by byl jinak povinen plnit poškozenému pojistitel.

(4) Jednorázové odškodnění budoucích nároků v případě nároku na náhradu škody za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, na náhradu nákladů na výživu pozůstalých či jiného nároku majícího charakter opakovaného plnění může pojistitel, který nárok vyplácí z pojištění odpovědnosti za škodu povinné osoby, navrhnout oprávněné osobě formou jednorázové výplaty. Pro stanovení její výše použije pojistitel pojistně matematických metod. Dojde-li mezi oprávněnou osobou a pojistitelem k dohodě o této formě odškodnění, jsou jednorázovou výplatou vyrovnány tyto veškeré již vzniklé a budoucí nároky.

§ 45

(1) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli vznik škodné události, skutečnost, že poškozený uplatnil proti němu právo na náhradu škody, a vyjádřit se ke své odpovědnosti za vzniklou škodu, požadované náhradě škody a její výši.

(2) Škodnou událost je pojistitel oprávněn za pojištěného projednávat, jakmile mu byla oznámena, pokud nebylo v pojistné smlouvě dohodnuto jinak. Současně je pojistitel oprávněn zabezpečit identifikaci poškozeného podle § 4 odst. 2.

(3) Pojištěný je povinen sdělit pojistiteli, že bylo proti němu v souvislosti se škodnou událostí zahájeno řízení před státním orgánem nebo rozhodčí řízení, sdělit jméno svého právního zástupce a informovat o průběhu a výsledcích řízení.

(4) Pojištěný v řízení o náhradě škody je povinen postupovat v souladu s pokyny pojistitele. Náklady tohoto řízení vynaložené pojištěným hradí pojistitel.

§ 46

Právo pojistitele na náhradu pojistného plnění

(1) Jestliže pojištěný způsobí škodu svým jednáním, které bylo ovlivněno požitím alkoholu nebo aplikací omamných nebo psychotropních látek, má pojistitel proti němu právo na náhradu toho, co za něho plnil.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na případy, kdy pojištěný užil léky obsahující návykové látky nebo přípravky obsahující návykové látky, pokud tyto léky užil způsobem předepsaným lékařem a pokud nebyl lékařem nebo výrobcem léku upozorněn, že v době aplikace těchto léků nelze vykonávat činnost, v důsledku které způsobil škodu.

Díl 4

Pojištění úvěru a záruky

§ 47

(1) Pojištění úvěru se sjednává na ochranu před majetkovými důsledky, které mohou pojištěnému vzniknout nesplácením poskytnutých peněžních prostředků dlužníkem uvedeným v pojistné smlouvě, popřípadě z jiného, v pojistné smlouvě dohodnutého důvodu.

(2) Pojištění záruky se sjednává pro případ plnění z ručitelského závazku pojištěného, propadnutí kauce, jistoty nebo plnění z kauce nebo z jistoty nebo z jiného obdobného důvodu uvedeného v pojistné smlouvě.

(3) Pojištění úvěru nebo záruky lze sjednat pouze jako pojištění škodové.

(4) Nárok na pojistné plnění zanikne, jestliže oprávněná osoba neoznámí pojistiteli vznik škodné události ve lhůtě stanovené v pojistné smlouvě. Ustanovení § 16 odst. 3 se pro pojištění úvěru nebo záruky nepoužije.

(5) Pojištění úvěru se státní podporou se řídí tímto zákonem a zvláštním právním předpisem.¹⁵⁾

Díl 5

Pojištění finančních ztrát

§ 48

(1) Předmětem pojištění finančních ztrát jsou vynaložené náklady, které vznikly v důsledku škodné události, nebo ušlý zisk anebo jiné finanční ztráty dohodnuté v pojistné smlouvě.

(2) Pojištění finančních ztrát lze sjednat pouze jako pojištění škodové.

HLAVA IV POJIŠTĚNÍ OSOB

Díl 1

Obecná ustanovení o pojištění osob

§ 49

Základní ustanovení o pojištění osob

(1) V pojištění osob lze pojistit fyzickou osobu pro případ smrti, dožití se určitého věku nebo dne

stanoveného v pojistné smlouvě jako konec pojištění, pro případ úrazu, nemoci nebo jiné skutečnosti související se zdravím nebo se změnou osobního postavení této osoby.

(2) Z pojištění osob má oprávněná osoba právo, aby jí byla vyplacena dohodnutá částka, nebo aby jí byl vyplacen dohodnutý důchod, anebo aby jí bylo poskytnuto plnění ve výši určené podle pojistných podmínek, nastane-li pojistná událost podle odstavce 1.

§ 50

Právo pojistitele související se zjišťováním a přezkoumáním zdravotního stavu

(1) V pojištění osob je pojistitel oprávněn požadovat údaje o zdravotním stavu a zjištění zdravotního stavu nebo příčiny smrti pojištěného, jsou-li pro to důvody související se stanovením výše pojistného rizika, výše pojistného a šetřením pojistné události, pokud k tomu byl pojistiteli dán souhlas pojištěného.¹⁴⁾ Zjišťování zdravotního stavu nebo příčiny smrti se provádí na základě zpráv a zdravotnické dokumentace vyžádaných pojistitelem pověřeným zdravotnickým zařízením od ošetřujících lékařů, a v případě potřeby i prohlídkou nebo vyšetřením provedeným zdravotnickým zařízením.

(2) Bylo-li dohodnuto, že pojistník je zproštěn povinnosti platit pojistné, je pojistitel oprávněn požadovat údaje o jeho zdravotním stavu a na základě souhlasu pojistníka přezkoumávat jeho zdravotní stav způsobem podle odstavce 1.

§ 51

Právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného

(1) Je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, může pojistník určit obmyšleného jako oprávněnou osobu, a to jménem nebo vztahem k pojištěnému. Až do vzniku pojistné události může pojistník obmyšleného měnit. Změna obmyšleného je účinná dnem doručení sdělení pojistiteli.

(2) Nebyl-li v době pojistné události určen obmyšlený nebo nenabude-li obmyšlený práva na pojistné plnění, nabývají tohoto práva manžel pojištěného, a není-li ho, děti pojištěného.

(3) Není-li osob uvedených v odstavcích 1 a 2, nabývají práva na pojistné plnění rodiče pojištěného, a není-li jich, nabývají práva na pojistné plnění osoby, které žily s pojištěným po dobu nejméně jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na pojištěného; není-li ani těchto osob, nabývají tohoto práva dědici pojištěného. V případě zjištění, že dědicem je někdo jiný nebo je dědiců více, použije se obdobně ustanovení občanského zákoníku o ochraně oprávněného dědice.

(4) Vznikne-li právo na pojistné plnění několika osobám a nejsou-li jejich podíly určeny, má každá z nich právo na stejný díl.

§ 52

Souhlas pojištěného

(1) Je-li pojistník odlišný od pojištěného, může určit nebo změnit osobu obmyšleného nebo pohledávky ze soukromého pojištění postoupit nebo zastavit jen se souhlasem pojištěného.

(2) Uzavírá-li pojistník pojistnou smlouvu ve prospěch obmyšleného, je k uzavření takové pojistné smlouvy třeba souhlasu pojištěného, popřípadě zákonného zástupce takové osoby, není-li zákonným zástupcem pojistník sám. Souhlas pojištěného nebo zákonného zástupce se vyžaduje i v případě změny obmyšleného, změny podílů na pojistném plnění, bylo-li určeno více obmyšlených, a k vyplacení odkupného.

§ 53

Skupinové pojištění

(1) Pojistná smlouva o skupinovém pojištění nemusí obsahovat jména pojištěných, pokud jsou v době pojistné události určeni jiným způsobem vylučujícím pochybnosti. Pro uzavření takové pojistné smlouvy není třeba souhlasu pojištěných.

(2) V případě skupinového pojištění se nepoužije ustanovení § 52 odst. 2.

Díl 2

Životní pojištění

§ 54

Základní ustanovení pro životní pojištění

(1) V životním pojištění lze pojistit fyzickou osobu zejména pro případ smrti, dožití se určitého věku, nebo dne stanoveného v pojistné smlouvě jako konec soukromého pojištění, anebo pro případ jiné skutečnosti týkající se změny osobního postavení této osoby.

(2) Životní pojištění lze sjednat pouze jako pojištění obnosové.

(3) Nelze sjednat pojištění pro případ smrti dítěte, která by nastala do 3 let jeho věku, nebo pro případ potratu nebo narození mrtvého dítěte.

§ 55

Uvedení nesprávného data narození nebo nesprávného pohlaví

(1) Pokud pojistník uvedl nesprávné datum narození nebo pohlaví pojištěného a v důsledku toho bylo pojistitelem chybně stanoveno pojistné, pojistná doba, doba placení pojistného nebo pojistná částka, je pojistitel oprávněn pojistné plnění z této smlouvy snížit v poměru výše pojistného, které bylo placeno, k výši pojistného, které by bylo placeno, kdyby pojistník uvedl správné datum narození nebo pohlaví pojištěného.

(2) Bylo-li v důsledku nesprávně uvedených údajů o datu narození nebo pohlaví pojištěného placeno vyšší pojistné, je pojistitel povinen upravit jeho výši počínaje pojistným obdobím následujícím po pojistném období, ve kterém se správné údaje dozvěděl. Pojistné placené za následující pojistná období se snižuje o přeplatek pojistného, v případě jednorázového pojistného je pojistitel povinen přeplatek pojistného pojistníkovi bez zbytečného odkladu vrátit.

(3) Zjistí-li pojistitel v době trvání soukromého pojištění, že pojistník uvedl nesprávné datum narození pojištěného, je oprávněn odstoupit od pojistné smlouvy, jestliže by s pojistníkem v případě správně uvedeného data narození pojištěného v době uzavření pojistné smlouvy za daných podmínek pojistnou smlouvu neuzavřel.

§ 56

Výluka ze soukromého pojištění

V případě sebevraždy pojištěného je pojistitel povinen poskytnout pojistné plnění jen tehdy, trvalo-li soukromé pojištění nepřetržitě nejméně 2 roky bezprostředně předcházející sebevraždě, nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak.

§ 57

Redukce pojistné částky, snížení ročního důchodu a redukce pojistné doby

(1) Pokud bylo za soukromé pojištění zapláceno běžné pojistné za dobu stanovenou v pojistné smlouvě a pokud nebylo po uplynutí této doby další běžné pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě, mění se takové soukromé pojištění na pojištění se sníženou pojistnou částkou (redukce pojistné částky) nebo na snížený roční důchod, a to bez povinnosti platit běžné pojistné.

(2) Pokud redukovaná pojistná částka nebo snížený roční důchod jsou menší než limity sjednané v pojistné smlouvě, dojde ke zkrácení doby pojištění (redukce pojistné doby), jejímž uplynutím soukromé pojištění zaniká, nebylo-li dohodnuto jinak.

(3) K redukci pojistné částky, snížení ročního důchodu nebo k redukci pojistné doby dojde prvního dne po uplynutí lhůty, jejímž uplynutím by jinak soukromé pojištění zaniklo pro neplacení pojistného.

(4) Pojištění pro případ smrti, které bylo sjednáno na přesně stanovenou dobu za běžné pojistné, zaniká pro neplacení pojistného bez nároku na redukci pojistné částky, snížení ročního důchodu nebo redukci pojistné doby.

§ 58

Odkupné

(1) Pokud bylo v životním pojištění sjednaném s běžným pojistným zapláceno pojistné nejméně za 2 roky nebo jde-li o soukromé pojištění za jednorázové pojistné sjednané na dobu delší než 1 rok nebo jde-li o soukromé pojištění s redukovanou pojistnou částkou, má pojistník právo, aby mu na jeho žádost pojistitel vyplatil odkupné, není-li v pojistných podmínkách stanoveno jinak. Výplatou

odkupného soukromé pojištění zaniká. Odkupné je splatné do 3 měsíců ode dne, kdy pojistitel obdržel žádost o výplatu odkupného.

(2) Pojistník má právo kdykoliv během trvání soukromého pojištění požadovat na pojistiteli sdělení o tom, kolik by činila výše odkupného. Pojistitel výši odkupného sdělí ve lhůtě 1 měsíce ode dne obdržení žádosti pojistníka včetně jejího výpočtu.

(3) Nebylo-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, právo na odkupné nevzniká u pojištění pro případ smrti, které bylo sjednáno na přesně stanovenou dobu, ani u jiného soukromého pojištění, z něhož se vyplácí důchod, pokud již došlo k výplatě důchodu.

§ 59

Obnovení podmínek soukromého pojištění po redukcí pojistné částky, snížení ročního důchodu nebo po redukcí pojistné doby

Bylo-li tak dohodnuto, může pojistník za podmínek stanovených v pojistné smlouvě požadovat, aby redukovaná pojistná částka nebo výše ročního důchodu byla opět zvýšena na původní výši nebo redukovaná pojistná doba prodloužena na původní délku.

Díl 3

Úrazové pojištění

§ 60

Základní ustanovení pro úrazové pojištění

(1) Z úrazového pojištění poskytne pojistitel pojistné plnění ve výši stanovené v pojistné smlouvě, došlo-li k úrazu pojištěného. Úrazové pojištění lze sjednat jako pojištění škodové nebo pojištění obnosové.

(2) Úrazem se pro účely tohoto zákona rozumí neočekávané a náhlé působení zevních sil nebo vlastní tělesné síly nezávisle na vůli pojištěného, ke kterému došlo během trvání soukromého pojištění a kterým bylo pojištěnému způsobeno poškození zdraví nebo smrt.

§ 61

Právo pojistitele na odmítnutí pojistného plnění nebo jeho snížení

Pojistitel má právo

- a) odmítnout poskytnutí pojistného plnění, došlo-li k úrazu pojištěného v souvislosti s jednáním, pro které byl uznán vinným úmyslným trestným činem, nebo kterým si úmyslně poškodil zdraví,
- b) snížit pojistné plnění až na jednu polovinu, došlo-li k úrazu následkem požití alkoholu nebo aplikací návykových látek nebo přípravků obsahujících návykové látky pojištěným, a okolnosti, za kterých k úrazu došlo, to odůvodňují; měl-li však takový úraz za následek smrt pojištěného, sníží pojistitel plnění jen tehdy, jestliže k tomuto úrazu došlo v souvislosti s jednáním pojištěného, jímž jinému způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt. To neplatí, pokud látky podle věty první obsahovaly léky, které pojištěný užil způsobem předepsaným pojištěnému lékařem, a pokud nebyl lékařem nebo výrobcem léku upozorněn, že v době aplikace těchto léků nelze vykonávat činnost, v jejímž důsledku došlo k úrazu.

Díl 4

Pojištění pro případ nemoci

§ 62

(1) V pojištění pro případ nemoci hradí pojistitel za pojištěného v rozsahu dohodnutém v pojistné smlouvě náklady na zdravotní péči vzniklé v důsledku nemoci nebo následku úrazu a úkonu souvisejících se zdravotním stavem pojištěného, zejména s nemocí, úrazem, těhotenstvím a preventivní nebo dispenzární péčí. V pojistné smlouvě lze dohodnout i jiné skutečnosti související se zdravotním stavem pojištěného, se kterými je spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění.

(2) Pojištění pro případ nemoci lze sjednat jako pojištění škodové nebo obnosové.

(3) Je-li pojištěným osoba, která není účastna veřejného zdravotního pojištění podle zvláštního

právního předpisu, a pojištění pro případ nemoci bylo sjednáno nejméně v rozsahu úhrady nákladů, které by jinak byly hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, musí být pojistná smlouva uzavřena s nejméně jednoroční pojistnou dobou. Od takto uzavřené pojistné smlouvy nemůže pojistitel odstoupit nebo odmítnout poskytnutí pojistného plnění, a to ani z důvodů uvedených v tomto zákoně.

(4) Byla-li sjednána čekací doba, nesmí přesáhnout 3 měsíce ode dne počátku soukromého pojištění; v případě porodu, psychoterapie, zubních a ortopedických náhrad nesmí tato čekací doba přesáhnout 8 měsíců ode dne počátku soukromého pojištění; v pojištění pro případ ošetrovatelské péče nesmí tato čekací doba přesáhnout 3 roky ode dne počátku soukromého pojištění.

(5) Pro pojištění pro případ nemoci se ustanovení § 15 odst. 2 až 5 nepoužije.

HLAVA V ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

Díl 1 Zvláštní ustanovení pro soukromé pojištění sjednávané v rámci členských států

§ 63 Soukromé pojištění v rámci volného poskytování služeb

- (1) V případě soukromého pojištění musí být zájemci sděleny informace nejméně v rozsahu uvedeném v § 66.
- (2) Pojistník musí být pojistitelem po celou dobu trvání pojistné smlouvy týkající se soukromého pojištění průběžně informován o uzavřeném soukromém pojištění nejméně v rozsahu uvedeném v § 67.
- (3) Závazky z pojistných smluv uzavřených v rámci volného poskytování služeb musí být v případě likvidace pojistitele uspokojovány stejným způsobem jako jiné závazky z pojistných smluv uzavřených pojistitelem.

§ 64 Povinné pojištění uložené členským státem

- (1) Stanoví-li právní předpis členského státu povinné pojištění, je tato povinnost splněna pouze tehdy, je-li pojistná smlouva uzavřena v souladu s právními předpisy členského státu, které se týkají tohoto soukromého pojištění. Nachází-li se pojistné riziko na území více členských států, platí pro pojistnou smlouvu právo členského státu, který povinné pojištění ukládá.
- (2) Je-li v členském státě, který ukládá povinnost uzavřít pojistnou smlouvu, uložena pojistiteli povinnost oznámit oprávněným orgánům jakýkoli zánik soukromého pojištění, pak tento zánik může být vůči poškozeným třetím osobám pojistiteli namítán pouze za podmínek stanovených právními předpisy tohoto státu.

Díl 2 Informace poskytované zájemci a pojistníkovi

§ 65 Poskytování informací

- (1) Zájemci musí být před uzavřením pojistné smlouvy oznámeny informace uvedené v § 66 a pojistníkovi musí být během trvání této smlouvy oznamovány informace uvedené v § 67.
- (2) Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 musí být oznamovány jasným a přesným způsobem, písemně a v českém jazyce. Tyto informace mohou být poskytnuty i v jiném než v českém jazyce, pokud to výslovně zájemce nebo pojistník požaduje nebo pokud má možnost volby práva, které bude pro pojistnou smlouvu použito.

§ 66 Informace, které musí být zájemci oznámeny před uzavřením pojistné smlouvy

- (1) Zájemci musí být před uzavřením pojistné smlouvy oznámeny tyto informace o pojistiteli:

- a) obchodní firma a právní forma pojistitele,
- b) název členského státu, kde má pojistitel svoje sídlo, a tam, kde to přichází v úvahu, adresa agentury nebo pobočky pojistitele, která uzavírá pojistnou smlouvu,
- c) adresa sídla pojistitele, popřípadě agentury nebo pobočky, která uzavírá pojistnou smlouvu,
- d) a jedná-li se o pojistnou smlouvu uzavíranou na dálku, také místo registrace pojistitele v obchodním nebo obdobném veřejném registru, jeho registrační číslo nebo odpovídající prostředek identifikace v takovém registru a informace o názvu a sídle orgánu odpovědného za výkon dohledu nad jeho činností.

(2) Zájemci musí být před uzavřením pojistné smlouvy týkající se pojištění osob oznámeny tyto informace o závazku:

- a) definice všech pojištění a všech opcí,
- b) doba platnosti pojistné smlouvy,
- c) způsoby zániku pojistné smlouvy,
- d) způsoby a doba placení pojistného,
- e) způsoby výpočtu a rozdělení bonusů, pokud jsou obsahem pojistné smlouvy,
- f) způsob určení výše odkupného,
- g) informace o výši pojistného za každé sjednané soukromé pojištění včetně doplňkového soukromého pojištění, pokud bylo požadováno,
- h) v případě soukromého pojištění vázaného na investiční podíly definice podílů, na které je vázáno pojistné plnění,
- i) uvedení povahy podkladových aktiv pro pojistné smlouvy vázané na investiční podíly,
- j) podmínky a lhůty týkající se možnosti odstoupení od pojistné smlouvy, způsob určení možných odečítaných částek a informace o adrese, na kterou je možno odstoupení od pojistné smlouvy zaslat,
- k) obecné informace o daňových právních předpisech, které se vztahují k danému soukromému pojištění,
- l) způsob vyřizování stížností pojistníků, pojištěných nebo oprávněných osob, včetně možnosti obrátit se se stížností na Českou národní bankou,
- m) právo platné pro pojistnou smlouvu tam, kde strany nemají volný výběr práva platného pro pojistnou smlouvu, nebo právo, které navrhuje pojistitel v případech, kdy strany mají možnost výběru platného práva.

(3) Před uzavřením pojistné smlouvy týkající se pojištění osob uzavírané na dálku musí být zájemci sděleny také informace o

- a) existenci daní nebo jiných poplatků, které nejsou hrazeny pojistitelem nebo jím nejsou ukládány,
- b) zvláštních poplatcích za použití prostředku komunikace na dálku,
- c) minimální délce trvání pojistné smlouvy,
- d) jazyku, popřípadě jazycích, ve kterých se souhlasem zájemce bude pojistitel komunikovat s pojistníkem během trvání smlouvy uzavřené na dálku a ve kterých jsou poskytovány pojistné podmínky a další informace podle tohoto ustanovení.

(4) Pojistitel je povinen informovat zájemce o uzavření pojistné smlouvy týkající se pojištění osob a uzavírané na dálku, že na vyžádání může obdržet další informace, a o povaze těchto informací.

(5) Pojistitel je povinen písemně informovat zájemce o uzavření pojistné smlouvy životního pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, spojeného se standardním fondem kolektivního investování, vnitřním fondem pojišťovny, indexem akcií nebo s jinou odvozenou hodnotou o

- a) riziku investice s uvedením charakteru rizika nebo o tom, kde je možno tuto informaci získat,
- b) neexistenci záruky návratnosti investice,
- c) způsobu a rozsahu záruky, je-li dána,
- d) předpokládaných nebo možných výnosech nebo vlastnostech investice, přičemž nesmějí být uváděny údaje pouze za vybrané nebo vybraná časová období, ve kterých bylo dosaženo mimořádné výnosnosti, a o tom, že minulé výnosy nejsou zárukou budoucích výnosů.

(6) Pojistitel je povinen informovat pojistníka způsobem umožňujícím dálkový přístup

- a) nejméně jednou za čtvrtletí o aktuální hodnotě podílů, na které je vázáno pojistné plnění,
- b) nejméně jednou za rok o struktuře podkladových aktiv pro pojistné smlouvy vázané na investiční podíly.

(7) Informace podle odstavců 3 a 4 musí být dány k dispozici zájemci na trvalém nosiči dat v dostatečné době před tím, než je zájemce pojistnou smlouvou vázán. Pojistník má právo obdržet kdykoli během trvání pojistné smlouvy uzavřené na dálku pojistné podmínky v tištěné podobě a změnit způsob komunikace na dálku.

Informace, které musí být pojistníkovi oznámeny během trvání pojistné smlouvy

Pojistníkovi musí být během trvání pojistné smlouvy oznámeny informace

- a) o jakékoliv změně obchodní firmy pojistitele, změně jeho právní formy nebo adresy jeho sídla a tam, kde to přichází v úvahu, i o změně adresy agentury nebo pobočky, která uzavřela pojistnou smlouvu,
- b) uvedené v § 66 odst. 2 písm. a) až i) při jakékoliv změně pojistných podmínek nebo při změně právního předpisu, kterým se řídí vztahy vzniklé z pojistné smlouvy, a
- c) o každoročním stavu bonusů.

ČÁST DRUHÁ Změna občanského zákoníku

§ 68

Zákon č. [40/1964 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění zákona č. [58/1969 Sb.](#), zákona č. [131/1982 Sb.](#), zákona č. [94/1988 Sb.](#), zákona č. [188/1988 Sb.](#), zákona č. [87/1990 Sb.](#), zákona č. [105/1990 Sb.](#), zákona č. [116/1990 Sb.](#), zákona č. [87/1991 Sb.](#), zákona č. [509/1991 Sb.](#), zákona č. [264/1992 Sb.](#), zákona č. [267/1994 Sb.](#), zákona č. [104/1995 Sb.](#), zákona č. [118/1995 Sb.](#), zákona č. [89/1996 Sb.](#), zákona č. [94/1996 Sb.](#), zákona č. [227/1997 Sb.](#), zákona č. [91/1998 Sb.](#), zákona č. [165/1998 Sb.](#), zákona č. [159/1999 Sb.](#), zákona č. [363/1999 Sb.](#), zákona č. [27/2000 Sb.](#), zákona č. [103/2000 Sb.](#), zákona č. [227/2000 Sb.](#), zákona č. [367/2000 Sb.](#), zákona č. [229/2001 Sb.](#), zákona č. [317/2001 Sb.](#), zákona č. [501/2001 Sb.](#), zákona č. [125/2002 Sb.](#), zákona č. [135/2002 Sb.](#), zákona č. [136/2002 Sb.](#), zákona č. [320/2002 Sb.](#), nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. [476/2002 Sb.](#) a zákona č. [88/2003 Sb.](#), se mění takto:

1. § 104 se zrušuje.
2. V části osmé se hlava patnáctá včetně nadpisů zrušuje.

ČÁST TŘETÍ Změna zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu

§ 69

Zákon č. [159/1999 Sb.](#), o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. [40/1964 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. [455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. [39/2004 Sb.](#), se mění takto:

1. Nadpis nad § 6 zní: „Povinné pojištění záruky“.
2. V § 6 odst. 1 se za slovo „pojištění“ doplňují slova „záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře“.
3. V § 6 odst. 2 se slova „použijí se pro povinné smluvní pojištění ustanovení části osmé hlavy patnácté oddílu prvního až čtvrtého občanského zákoníku.“ nahrazují slovy „řídí se povinné pojištění záruky příslušnými ustanoveními zvláštního zákona.^{10a)}“.

Poznámka pod čarou č. 10a) zní:

^{10a)} Zákon č. [37/2004 Sb.](#), o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).“.

ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním

§ 70

Zákon č. [97/1963 Sb.](#), o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění zákona č. [158/1969](#)

Sb., zákona č. 234/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb. a zákona č. 125/2002 Sb., se mění takto:
Za § 10 se vkládají nové § 10a a 10b, které znějí:

„§ 10a

(1) Pojistná smlouva uzavíraná v neživotním pojištění se řídí právním řádem toho členského státu Evropské unie nebo jiného státu Evropského hospodářského prostoru (dále jen „členský stát“), ve kterém je umístěno pojistné riziko. Účastníci smlouvy se mohou dohodnout na použití jiného právního řádu.

(2) Členským státem, v němž je umístěno pojistné riziko, je členský stát,

a) na jehož území se nacházejí pojištěné budovy, jejich součásti, příslušenství a věci, které se v nich nacházejí, jsou-li pojištěny stejnou pojistnou smlouvou,

b) kde je registrován dopravní prostředek bez ohledu na jeho typ,

c) kde pojistník uzavřel pojistnou smlouvu na dobu čtyř a méně měsíců, která se týká pojistných rizik spojených s cestováním bez ohledu na pojistné odvětví,

d) ve kterém má pojistník bydliště nebo sídlo, jedná-li se o případy, které nejsou uvedeny pod písmeny a) až c).

(3) Pokud pojistná smlouva obsahuje jedno nebo více pojistných rizik, která jsou umístěna ve více členských státech, je pro účely tohoto zákona považována za několik pojistných smluv, z nichž každá se týká toho pojistného rizika nebo jeho části, které se nachází na území jednoho z členských států.

(4) Má-li stát několik územních oblastí s vlastní právní úpravou závazkových vztahů, pak se pro účely tohoto paragrafu považuje každá územní oblast za stát.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 se použije pouze tehdy, jestliže zákon nestanoví, že pro pojistnou smlouvu musí být použito českého práva, nebo jestliže právní řád jiného členského státu, ve kterém je umístěno pojistné riziko, nebo právní řád členského státu, jehož právní předpisy stanoví povinnost uzavřít pojištění, nestanoví použití svých právních předpisů bez ohledu na to, kterým právním řádem by se jinak pojistná smlouva řídila.

§ 10b

(1) Pro pojistné smlouvy uzavírané v pojištění spadajícím do pojistných odvětví životního pojištění se použije právního řádu členského státu (§ 10a odst. 1), ve kterém má pojistník bydliště nebo sídlo, jestliže nebylo účastníky pojistné smlouvy zvoleno použití jiného právního řádu. Je-li pojistník fyzickou osobou s bydlištěm v jiném členském státě, než kterého je občanem, mohou smluvní strany zvolit právo státu, jehož je pojistník občanem.

(2) Ustanovení § 10a odst. 4 platí obdobně.

(3) Ustanovení odstavce 1 se použije pouze tehdy, jestliže zákon nestanoví, že pro pojistnou smlouvu musí být použito českého práva, nebo jestliže právní řád jiného členského státu, ve kterém má pojistník bydliště nebo sídlo, nestanoví použití svých právních předpisů bez ohledu na to, kterým právním řádem by se jinak pojistná smlouva řídila.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o péči o zdraví lidu

§ 71

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 210/1990 Sb., zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 550/1991 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 161/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 206/1996 Sb., zákona č. 14/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 110/1997 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 260/2001 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 290/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 130/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb. a zákona č. 356/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 67b odst. 10 písm. l) se tečka na konci nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které zní:
„m) pověřené zdravotnické zařízení v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem.^{10b)}“.

2. Poznámka pod čarou č. 10b) zní:

^{10b)} § 43 a 50 zákona č. [37/2004 Sb.](#), o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).“.

ČÁST ŠESTÁ PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 72

- (1) Právní vztahy vzniklé z pojistných smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se řídí dosavadními právními předpisy.
- (2) Pokud se v právních předpisech v souvislosti se životním pojištěním užívá pojem „odbytné“, rozumí se jím „odkupné“ podle tohoto zákona.

ČÁST SEDMÁ ÚČINNOST

§ 73

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2005, s výjimkou ustanovení § 23 odst. 4 až 6, § 30, 42, 63, § 64 až 67 a § 70, která nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
Špidla v. r.

Poznámky pod čarou:

¹⁾ Například zákon č. [159/1999 Sb.](#), o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. [40/1964 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. [455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [168/1999 Sb.](#), o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. [363/1999 Sb.](#), o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Směrnice 2002/65/ES ([32002L0065](#)) Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. září 2002 o uvádění spotřebitelských finančních služeb na trh na dálku a kterou se mění směrnice Rady 90/619/EHS ([31990L0619](#)) a směrnice 97/7/ES ([31997L0007](#)) a 98/27/ES ([31998L0027](#)).

⁴⁾ § 53 odst. 1 zákona č. [40/1964 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

^{4a)} § 131 zákona č. [277/2009 Sb.](#), o pojišťovnictví.

^{4b)} Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.

⁵⁾ § 32 zákona č. [363/1999 Sb.](#), ve znění zákona č. [39/2004 Sb.](#)

⁶⁾ § 33 zákona č. [363/1999 Sb.](#), ve znění zákona č. [39/2004 Sb.](#)

⁷⁾ Část A přílohy č. 1 k zákonu č. [363/1999 Sb.](#), ve znění zákona č. [39/2004 Sb.](#)

⁸⁾ § 18 odst. 8 zákona č. [38/2004 Sb.](#), o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).

⁹⁾ Zákon č. [143/2001 Sb.](#), o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže).

¹⁰⁾ Například zákon č. [239/2000 Sb.](#), o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. [320/2002 Sb.](#)

¹¹⁾ § 2 odst. 1 zákona č. [151/1997 Sb.](#), o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

¹²⁾ Zákon č. [216/1994 Sb.](#), o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

¹³⁾ Například zákon č. [168/1999 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ § 9 písm. a) zákona č. [101/2000 Sb.](#), o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve

znění zákona č. [177/2001 Sb.](#)

¹⁵⁾ Zákon č. [58/1995 Sb.](#), o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. [166/1993 Sb.](#), o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Pramen: Nakladatelství C. H. Beck, organizační složka Praha; www.beck-online.cz
- zveřejnění se souhlasem nakladatelství